

Pakiet zimowy Unii Europejskiej w odbiorze krajowego sektora elektroenergetycznego

EU Winter Package reception by the Polish power sector

Dnia 30 listopada 2016 r. Komisja Europejska opublikowała propozycję kolejnego pakietu liberalizującego europejski sektor elektroenergetyczny. Zasadniczą część pakietu „Czysta Energia dla Wszystkich Europejczyków” (zwanego również Pakietem Czystej Energii lub pakietem zimowym) stanowi propozycja Komisji Europejskiej dotycząca wprowadzenia (bądź nowelizacji) czterech dyrektyw i czterech rozporządzeń. Proponowane dyrektywy dotyczą:

- wewnętrznego rynku energii elektrycznej,
- efektywności energetycznej,
- promowania wykorzystania energii ze źródeł odnawialnych oraz
- charakterystyki energetycznej budynków.

Projekt rozporządzeń odnosi się do zarządzania Unią Energetyczną, wewnętrznego rynku energii elektrycznej, Agencji Unii Europejskiej ds. Współpracy Organów Regulacji Energetyki oraz gotowości na wypadek zagrożeń w sektorze energii elektrycznej.

Od początku 2017 roku w Radzie Unii Europejskiej oraz Parlamencie Europejskim trwały negocjacje poszczególnych dokumentów pakietu, mających na celu przyspieszenie zmian oraz transformację energetyki jako części gospodarki Unii Europejskiej, przy jednoczesnym zachowaniu celów poziomu wzrostu gospodarczego [1, 2]. To właśnie te dwie instytucje – Rada i Parlament – będą musiały zatwierdzić końcową wersję pakietu. Organizacje energetyczne państw członkowskich od początku przedstawiają swoje stanowiska odnośnie do pakietu, prezentują analizy oceny wpływu regulacji na ich funkcjonowanie w przyszłości. Wśród polskich organizacji najbardziej znaczące stanowiska przedstawiły m.in. Polski Komitet Energii Elektrycznej oraz *Polskie Sieci Elektroenergetyczne SA*.

Poparciem polskich organizacji cieszą się wszelkie regulacje, które tworzą zasady równego udziału w rynku dla wszystkich wytwórców energii, bez rozróżnienia ze względu na typ technologii, zwiększając bezpieczeństwo dostaw energii elektrycznej, zachęcając odbiorców do aktywnego uczestnictwa w rynku

energii – stosowania elastyczności po stronie popytu i podaży, służą efektywnej integracji źródeł wykorzystujących odnawialne zasoby energii.

Jednocześnie z dużym oporem polskich organizacji spotykają się te regulacje, które ograniczają możliwość swobodnego wyboru technologii poprzez dyskryminację niektórych z nich, bądź tworzące przewagę dla innych. Takie działania mogłyby w konsekwencji prowadzić do ograniczenia bezpieczeństwa energetycznego, a odpowiedzialność za nie leży w gestii poszczególnych państw członkowskich.

Wewnętrzny rynek energii

W dyrektywie w sprawie wspólnych zasad rynku wewnętrznego energii elektrycznej [3] Komisja Europejska zaproponowała możliwość wprowadzenia przez kraje członkowskie mechanizmów rynku mocy. Rynek mocy jest to specjalny mechanizm, w którym wytwórcy energii otrzymują zapłatę nie za wyprodukowaną energię, lecz za gotowość do produkcji. Jest mechanizmem szczególnie ważnym w kontekście podaży coraz większej ilości energii z niesterowalnych źródeł odnawialnych. Rynek mocy stanowi impuls do inwestowania, jak również ma zwiększać bezpieczeństwo dostaw energii. Do czasu, aż magazynowanie energii stanie się wystarczająco efektywne ekonomicznie, rynek mocy jest naturalnym dopełnieniem rynku energii [4].

Projekt rozporządzenia w sprawie wewnętrznego rynku energii elektrycznej [5] nakłada jednak bardzo restrykcyjne wymagania dla rynków mocy. Rynek mocy ma uwzględnić uwarunkowania poszczególnych obszarów rynkowych. Powinien zostać zapewniony dostęp jednostkom wytwórczym zainstalowanym w innych państwach, a funkcjonującym w konkretnych strefach rynkowych. Dyrektywa proponuje też ustanowienie regionalnych centrów operacyjnych, które mają być odpowiedzialne za określenie maksymalnych wielkości mocy z innych krajów, które będą uczestniczyć w mechanizmach mocowych [6].

Głównym problemem zarówno z punktu widzenia Polski, jak i kilku innych krajów członkowskich, jest ustanowienie normy emisji CO₂. Dopuszczalny poziom emisji CO₂ dla jednostek

¹⁾ e-mail: Jozef.Paska@ien.pw.edu.pl

uczestniczących w rynkach mocy miałyby wynieść 550 g/kWh. Wprowadzenie takiego ograniczenia eliminuje dopuszczalność uczestnictwa w krajowym rynku mocy konwencjonalnych jednostek węglowych, gdyż minimalna emisyjność dla nich kształtuje się na poziomie ok. 750 g/kWh. Nawet wprowadzenie pięcioletniego okresu przejściowego, w czasie którego limit byłby skierowany wyłącznie do nowych jednostek wytwórczych, nie jest rozwiązaniem problemu, z którym borykałby się Krajowy System Elektroenergetyczny (KSE) w przypadku przyjęcia rozporządzenia. Brak dostępu do wsparcia w postaci mocy może znacznie pogłębić i tak występujący w KSE problem brakujących mocy wytwórczych [7]. Aby zaradzić tej sytuacji należałoby wprowadzić rynek mocy tylko dla jednostek gazowych, a to wiąże się ze wzrostem zależności energetycznej zarówno Polski, jak również całej Unii Europejskiej od importu tego surowca.

Wszystkie państwa mają prawo do doboru wykorzystywanych technologii wytwórczych. Polska od wielu lat postuluje utrzymanie zasady neutralności technologicznej na rynku energii. Zapis o ograniczeniu możliwości stosowania mechanizmów mocowych wyłącznie do źródeł o emisyjności poniżej 550 g CO₂ na kWh zdecydowanie narusza tę neutralność. Ponadto wprowadzenie tego wymogu nie zapewni osiągnięcia politycznego celu wspierania dekarbonizacji, a zwiększy koszty ponoszone przez klientów o 108 miliardów euro w latach 2020-2040, co w efekcie utrudni konkurencyjność energii elektrycznej i spowolni proces elektryfikacji [8]. Należy również podkreślić, że w Unii Europejskiej funkcjonuje już mechanizm ETS²⁾, mający ograniczać emisję zanieczyszczeń w państwach członkowskich. W tych warunkach niecelowe wydaje się wprowadzanie kolejnego instrumentu do realizacji tego samego celu.

Kolejnym warunkiem dopuszczalności rynku mocy jest sporządzenie europejskiej oceny wystarczalności³⁾, która wprawdzie jest użyteczna przy szacowaniu ryzyka wystąpienia sytuacji niedoboru dostaw, natomiast nie jest ostatecznym rozwiązaniem w przypadku zaistnienia takiej sytuacji. W dyrektywie jako jedyne rozwiązanie w sytuacji niedoboru dostaw wskazano połączenia transgraniczne. Istnienie takich połączeń nie jest jednak gwarantem dostaw energii w sytuacji niedoboru, np. w przypadku niedoborów w sąsiadujących państwach lub braku wolnych zdolności przesyłowych na połączeniach transgranicznych. Należy wziąć pod uwagę uwarunkowania, które kształtują system energetyczny poszczególnych państw. W Polsce, w przeciwieństwie na przykład do Niemiec, rośnie zapotrzebowanie na energię elektryczną. Niezbędne jest budowanie nowych źródeł lub modernizacja tych już istniejących. Sytuacja przedstawia się zupełnie inaczej u zachodnich sąsiadów, gdzie w najlepszym przypadku zapotrzebowanie będzie utrzymywać się na tym samym poziomie [9]. Występują tam znaczące nadwyżki zdolności wytwórczych.

Zaproponowane rozwiązanie, które zakłada separację procesów pozyskiwania energii elektrycznej i rezerw mocy, może prowadzić do sztucznego podziału zasobów systemu elektroenergetycznego pomiędzy dwa procesy oraz nieelastycznego dysponowania tymi zasobami. Zakłócenia procesów rynkowych mogą stanowić poważne problemy w ustaleniu kosztu dostar-

czania energii elektrycznej do odbiorców oraz wpływać na decyzje inwestycyjne, które są kluczowe dla zapewnienia wystarczalności generacji w przyszłości [10].

W dyrektywie powinien znaleźć się zapis dotyczący ilościowych celów bezpieczeństwa dostaw, np. poprzez ustalenie minimalnego poziomu udziału rodzimych źródeł energii.

W przypadku występowania nieprawidłowości w funkcjonowaniu rynku kontrakty długoterminowe są bodźcem dla inwestorów do inwestowania w nowe elektrownie. Dyrektywa powinna zapewnić możliwości wynikające z kontraktów długoterminowych, tak aby było to zgodne z przyszłymi zasadami pomocy publicznej po roku 2020.

W dyrektywie zostały zaproponowane ograniczenia działalności operatorów systemów dystrybucyjnych (OSD) dotyczące infrastruktury ładowania pojazdów elektrycznych. Każde państwo członkowskie posiada inną specyfikę sektorów elektroenergetycznych, więc kwestia prowadzenia takiej działalności powinna być podejmowana na poziomie krajowych OSD, a nie na poziomie unijnym.

Dyrektywa narzuca również ograniczenia w podejmowaniu decyzji przez OSD w zakresie magazynowania energii na potrzeby pracy sieci. Magazynowanie energii, uzasadnione technicznymi uwarunkowaniami pracy sieci, może tę sieć odciążyć w okresie podwyższonego zapotrzebowania na energię. Nie są wtedy ponoszone żadne dodatkowe nakłady na zwiększenie przepustowości sieci dystrybucyjnej. Możliwość wykorzystania magazynów energii jako elementów sieci powinna pozostać w gestii OSD. Umożliwia to optymalizację zarówno techniczną, jak i kosztową realizacji obowiązków przez OSD. Ewentualną zgodę na montaż instalacji magazynującej energię w sieci dystrybucyjnej mógłby wydawać operator, pod warunkiem braku chęci budowy zasobnika przez inne podmioty [11].

Automatyzacja i cyfryzacja energetyki, podobnie jak i znaczący postęp technologiczny czy coraz bardziej efektywne wykorzystywanie źródeł i indywidualne systemy wytwarzania, sprzyjają zwiększeniu roli odbiorców na rynku. Idea wprowadzenia inteligentnego opomiarowania⁴⁾ wymaga jednak doprecyzowania. O ile zmiany zaproponowane w tej kwestii wydają się być uzasadnione i mogące ułatwić korzystanie, tak uwagi wymaga kwestia ponoszenia kosztów instalacji lub dostosowania liczników indywidualnych. Dotyczy to głównie obszarów, gdzie inteligentne opomiarowanie nie jest rozwinięte.

Pozytywna zmiana zaproponowana w dyrektywie dotyczy mechanizmów ograniczających bariery administracyjne. Według niej procedury administracyjne powinny zostać uproszczone. Wprowadzenie polityki o stabilnym i długofalowym charakterze, oprócz korzyści dla odbiorców, nie powodowałoby zbędnych obciążeń dla gospodarki i finansów publicznych państw członkowskich.

Na skutek występującego zróżnicowania sieci dystrybucyjnych, zarówno w poszczególnych państwach członkowskich, jak i w ramach jednego państwa na obszarach działania poszczególnych operatorów, powinno się zapewnić w ramach dyrektywy gwarancję w zakresie poszanowania występujących różnic oraz wprowadzenie działań, które mają na celu niedyskryminowanie. Bardziej aktywny i świadomy odbiorca daje szansę obniżki kosztów energii oraz pozwala sięgnąć po niewykorzystane do tej pory

²⁾ ang. EU emissions trading system – unijny system handlu uprawnieniami do emisji.

³⁾ ang. european adequacy assessment.

⁴⁾ ang. smart metering.

potencjały w energetyce. Może się jednak okazać, że jest to zbyt duże oczekiwanie stawiane odbiorcy. Wizja milionów aktywnych klientów uczestniczących w rynku energii, którzy dostosowują swoje zachowanie konsumenckie do dynamicznie zmieniających się warunków w systemie, jakkolwiek bardzo optymistyczna, jest mało realna do osiągnięcia. Polskie doświadczenie ze zróżnicowanymi taryfami nocnymi i weekendowymi pokazuje, że duża część odbiorców nie angażuje się i oczekuje jedynie stabilności dostaw energii oraz rozsądnych cen. Powinny zostać wprowadzone rozwiązania na poziomie europejskich kodeksów sieci dystrybucyjnych, które określały metodykę budowania taryf spółek dystrybucyjnych [9].

W kwestii usług systemowych i zarządzania elastycznością sieci niezbędne są pewne modyfikacje. Zwiększenie aktywności OSD musi wiązać się z odpowiednimi bodźcami inwestycyjnymi. Zaproponowany system kontraktowania i świadczenia usług systemowych nie może być nadto restrykcyjny, jak również powinien uwzględniać specyfikę sektora elektroenergetycznego krajów członkowskich.

Efektywność energetyczna

Zawarte w projekcie dyrektywy w sprawie efektywności energetycznej [12] zmiany są pozytywnie odbierane przez stronę polską. Unijny cel efektywności energetycznej na poziomie 30% w 2030 r. stwarza możliwości rozwoju dodatkowego obszaru działalności w ramach sektora energetycznego w Polsce. Istnieje duże prawdopodobieństwo rozwinięcia się, w większym stopniu niż dotychczas, działalności w formule ESCO⁵⁾. Już obecnie, na skutek wprowadzonych do tej pory regulacji, można zaobserwować dynamiczny rozwój usług w zakresie audytów energetycznych, co z pewnością będzie się wzmacniało wraz z przyjęciem zaproponowanej dyrektywy [6].

Energia ze źródeł odnawialnych

Zaproponowany projekt dyrektywy w sprawie promowania stosowania energii ze źródeł odnawialnych [13], szczególnie zaś nakreślenie celu długoterminowego na rok 2030, tworzy wizję rozwoju energetyki odnawialnej po 2020 roku. Stanowi ona pewną kontynuację wzmocnienia roli OZE w europejskim miksie energetycznym oraz bazuje na doświadczeniach zdobytych w ramach poprzednich dyrektyw [14]. Ustanowiony w dyrektywie cel unijny na poziomie 27% udziału OZE w miksie energetycznym w 2030 r. jest z polskiej perspektywy korzystny. Cel proponowany przez Komisję Europejską nie wykracza poza uzgodnienia przyjęte przez Radę Europejską 24 października 2014 r.

Aby była możliwa realizacja obowiązkowego udziału OZE w krajowym miksie energetycznym powinno pojawić się doprecyzowanie kwestii środków mających służyć realizacji celu OZE.

Dyrektywa wyklucza biomasę jako źródło OZE dla mocy przekraczających 20 MW, o ile nie jest wykorzystywana w wysokosprawnej kogeneracji. Biomasa nie powinna być traktowana

⁵⁾ ang. Energy Service Company – przedsiębiorstwo oferujące usługi energetyczne; inwestuje swoje środki finansowe wdrażając rozwiązania energooszczędne u klienta i przeprowadza niezbędne prace.

w gorszy sposób niż pozostałe OZE, jest to sprzeczne z gwarancją neutralności technologicznej. Biomasa stwarza możliwość jak najlepszego wykorzystania lokalnych zasobów OZE do produkcji energii elektrycznej. Wykluczenie udziału biomasy jako OZE spowolni rozwój źródeł OZE w Polsce i ograniczy swobodę wyboru technologii energetycznej.

Bardzo korzystna z polskiego punktu widzenia jest zmiana zaproponowana przez Komisję Europejską, dotycząca przywilejów wytwórców energii ze źródeł odnawialnych. Dotychczas obowiązywała zasada, która dawała pierwszeństwo w dostępie do sieci⁶⁾ wytwórcom OZE, co ma być, z wyjątkiem kilku przypadków, stopniowo eliminowane. Wprowadzany jest również obowiązek samodzielnego bilansowania OZE, jednak tylko dla nowych instalacji. Taka integracja źródeł odnawialnych z tradycyjnymi jest bardzo korzystna, jeśli ma zostać zachowana stabilność systemu, zwłaszcza gdy Europa planuje znacząco zwiększyć udział energetyki odnawialnej.

Rozwiązanie proponowane w dyrektywie, a dotyczące wsparcia dla produkcji ciepła i chłodu, jest odbierane w pozytywny sposób. Zauważony został potencjał systemów ciepłowniczych oraz indywidualnych instalacji dedykowanych dla odbiorców końcowych. Problemem może okazać się zapis o obowiązku przyłączania źródeł ciepła wykorzystujących zasoby odnawialne do istniejących systemów ciepłowniczych. Ograniczony charakter rynku ciepła, niebędącego przygotowanym na takie zmiany, może negatywnie wpłynąć na istniejące już źródła [7].

Zarządzanie Unią Energetyczną

Powstanie platformy finansowania – zaproponowanej w rozporządzeniu w sprawie zarządzania unią energetyczną⁷⁾ [15], której celem ma być wspieranie projektów OZE, kierowanej przez Komisję Europejską, a finansowanej przez państwa członkowskie, które nie są w stanie sprostać bazowym wymogom udziału energii z OZE – mija się z celem. Taka platforma miałaby być obligatoryjna, a konsekwencje finansowe poniosłyby państwa poczynając od 2021 r. Kary finansowe nie stanowią najbardziej adekwatnego instrumentu zapewnienia zgodności z wymogami dotyczącymi udziału OZE w krajowym miksie energetycznym. Efektem takich działań byłoby zasilanie europejskiego funduszu na rzecz wspierania projektów OZE przez państwa, które najbardziej takiego wsparcia potrzebują, aby osiągnąć wymagany udział energii z OZE w finalnym zużyciu energii.

W ocenie obowiązków powinny być brane pod uwagę przede wszystkim wskaźniki: zależności energetycznej⁸⁾, ubóstwa energetycznego⁹⁾, rachunków za energię¹⁰⁾, dynamiki

⁶⁾ ang. priority access.

⁷⁾ ang. EU Governance.

⁸⁾ ang. import dependency factor – wskaźnik, który powinien odzwierciedlać udział paliw rodzimych (odnawialnych i konwencjonalnych) w miksie energetycznym.

⁹⁾ ang. energy poverty indicator – wskaźnik zdefiniowany poprzez procentowy udział wydatków energetycznych w dochodzie gospodarstw domowych, jakim realnie takie gospodarstwa dysponują.

¹⁰⁾ ang. energy bill index – wskaźnik, który powinien uwidaczniać koszty wsparcia dedykowanego dla wybranych źródeł energii.

rozwoju OZE¹¹⁾, dynamiki redukcji gazów cieplarnianych¹²⁾, wydatków na badania i rozwój jako procent PKB¹³⁾, poziomu połączeń elektroenergetycznych¹⁴⁾. Z polskiej perspektywy bardzo istotny jest fakt, iż w propozycji rozporządzenia znalazł się wskaźnik zależności energetycznej. Zmniejszenie stopnia zależności energetycznej powinno być priorytetem dla państw członkowskich UE, a ujęcie tego wskaźnika w raportowaniu obowiązków jest pozytywne dla Polski, gdyż posiada ona własne złoża surowców.

Znacząca liczba elektrowni wiatrowych i paneli fotowoltaicznych istnieje już na przykład w Niemczech. Będą one obecne na rynku energii jeszcze przez wiele lat, a produkowana przez nie energia o koszcie krańcowym bliskim zeru nie pozostaje zupełnie neutralna wobec polskiego rynku. Silne wiatry na północy Niemiec powodują powstawanie przepływów niegrafikowych, zakłócając w znacznym stopniu przesył energii po stronie polskiej. W rozporządzeniu założono, w kwestii interkonektorów, ambitny cel wskaźnika połączeń elektroenergetycznych na poziomie 15%. Powinien on odzwierciedlać istniejące techniczne i operacyjne ograniczenia w sieciach, dlatego też przy tworzeniu tego kluczowego wskaźnika należy uwzględnić poważne zakłócenia powodowane przez nierozwiązany problem przepływów niegrafikowych. Dalsze zwiększanie udziału źródeł niestabilnych w miksie energetycznym, przy braku odpowiedniej koordynacji zdolności przesyłowych, będzie wyzwaniem dla sąsiadujących systemów elektroenergetycznych.

Agencja Unii Europejskiej ds. Współpracy Organów Regulacji Energetyki

Działania mające na celu rozwój współpracy pomiędzy państwami członkowskimi w zakresie zapewnienia stabilnych dostaw energii elektrycznej są słuszne z perspektywy wszystkich państw członkowskich. Jednakże kwestią dyskusyjną są regulacje nadające szczególne uprawnienia regionalnym centrom operacyjnym (ROC) czy Agencji ds. Współpracy Organów Regulacji Energetyki (ACER). W nowelizacji rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady, ustanawiającego Agencję Unii Europejskiej ds. Współpracy Organów Regulacji Energetyki [16], zaproponowano nadanie ACER szerszych uprawnień do inicjowania działań i częstszego wydawania decyzji przetwarzających brak jednomyślności pomiędzy regulatorami państw członkowskich. Takie zmiany pozwoliłyby rozwiązać część obecnie istniejących problemów na europejskim rynku, np. kwestię przepływów niegrafikowych. Jednakże przekazanie kompetencji należących do krajowych OSP

¹¹⁾ ang. RES development dynamics – wskaźnik, który powinien odzwierciedlać poprawę udziału OZE w mocy zainstalowanej, jako zobowiązanie do realizacji celów polityki energetycznej UE w porównaniu z poziomem wyjściowym.

¹²⁾ ang. GHG reduction dynamics – wskaźnik, który powinien odzwierciedlać trajektorie redukcji gazów cieplarnianych, zgodnie z zobowiązaniami unijnymi i międzynarodowymi.

¹³⁾ ang. research and development expenditure as % of GDP – wskaźnik przedstawiający udział w PKB zamiast całkowitych, publicznych i prywatnych nakładów liczonych w liczbach bezwzględnych.

¹⁴⁾ ang. level of electricity interconnectivity – wskaźnik dotyczący połączeń elektroenergetycznych.

na rzecz ACER i innych nowo powstałych organów (np. ROC) budzi wątpliwości, gdyż decyzyjność znalazłaby się na poziomie regionalnym, niezależnym bezpośrednio od państw członkowskich przy równoczesnym utrzymaniu odpowiedzialności za pracę systemów elektroenergetycznych na poziomie krajowym. Państwa, jak i organizacje, aby mogły w pełni ponosić odpowiedzialność za bezpieczeństwo dostaw, muszą mieć ku temu odpowiednie narzędzia, nieograniczone przez instytucje zewnętrzne [17].

Podsumowanie

Pakiet zimowy „Czysta Energia dla Wszystkich Europejczyków” składa się z propozycji wprowadzenia czterech dyrektyw i czterech rozporządzeń Unii Europejskiej wraz z dokumentami pomocniczymi. Zaproponowane zmiany mają na celu kontynuację dotychczasowych działań oraz wprowadzanie niezbędnych modyfikacji prawnych w stale zmieniającym się wspólnym rynku energii [18].

Spośród zaproponowanych zmian na szczególną uwagę zasługuje zapis o wprowadzeniu wymogu emisyjności CO₂ na poziomie 550 g/kWh dla jednostek wytwórczych uczestniczących w europejskich rynkach mocy, który wyklucza możliwość udziału jednostek wysokoemisyjnych, zwłaszcza węglowych.

Ważną kwestią poruszoną w pakiecie jest przeniesienie decyzyjności w kwestii bezpieczeństwa operacyjnego systemów elektroenergetycznych z poziomu krajowego na poziom regionalny. Jest to korzystny zapis z punktu widzenia współpracy międzynarodowej, jednakże stanowi zagrożenie wpływające z faktu rozdzielenia decyzyjności i ponoszenia odpowiedzialności.

Wśród zaproponowanych zmian znalazły się również pozytywnie postrzegane przepisy dotyczące zwiększenia efektywności energetycznej oraz zniesienia przepisu dotyczącego pierwszeństwa w dostępie do sieci producentom energii pozyskiwanej ze źródeł odnawialnych. Zmiany w kwestii przywilejów wytwórców energii z OZE oraz wzmocnienie roli agencji europejskich regulatorów energetyki ACER mogą wspomóc rozwiązanie problemu przepływów niegrafikowych, z którymi boryka się Polska oraz kilka innych krajów Europy Środkowej.

Jedną z negatywnych zmian wynikającą z pakietu jest wykluczenie biomasy jako źródła OZE dla mocy przekraczających 20 MW. Z polskiej perspektywy wszelkie regulacje ograniczające możliwość swobodnego wyboru technologii przez dyskryminację niektórych z nich, bądź tworzące przewagę dla innych, są odbierane bardzo negatywnie. Powstanie platformy finansowania, której zamierzeniem miałyby być wspieranie projektów OZE mija się z celem, gdyż w efekcie europejski fundusz byłby zasilany przez państwa niespełniające wymogów dotyczących udziału energii ze źródeł odnawialnych, czyli tych, które tego wsparcia najbardziej potrzebują.

Pakiet zimowy kładzie szczególny nacisk na wzmocnienie roli konsumenta na rynku energii. Poczynając od zmian mających na celu ułatwienie konsumentom załatwianie formalności, po współpracę i aktywne uczestnictwo w rynku. Odbiorca energii za sprawą sygnałów cenowych ma zostać zachęcony do zmian zużycia energii w odpowiedzi na zmieniające się ceny na rynkach.

- [1] European Economic and Social Committee, European energy dialogue: «clean energy for all Europeans» package, Brussels: EESC, 2017.
- [2] European Commission, Directorate-General for Research and Innovation, Accelerating clean energy innovation: clean energy for all Europeans, Luxembourg, Publications Office, 2016.
- [3] Komisja Europejska, Projekt dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie wspólnych zasad rynku wewnętrznego energii elektrycznej (Proposal for a directive of the European Parliament and of the Council on common rules for the internal market in electricity), Bruksela 2016.
- [4] Tabiś W., Scenariusze na przyszłość, wywiad z Erykiem Kłossowskim, prezesem zarządu Polskich Sieci Elektroenergetycznych S.A., "Energia Elektryczna" 2017, nr 7, p. 6-8.
- [5] Komisja Europejska, Projekt rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie wewnętrznego rynku energii elektrycznej (Proposal for a regulation of the European Parliament and of the Council on the internal market for electricity), Bruksela 2016.
- [6] Paska J., Surma T., „Pakiet Zimowy” Komisji Europejskiej a kierunki i realizacja polityki energetycznej do 2030 roku, "Rynek Energii" 2017, nr 129, p. 21-28.
- [7] Polski Komitet Energii Elektrycznej, Stanowisko Polskiego Komitetu Energii Elektrycznej dot. pakietu na rzecz czystej energii dla wszystkich Europejczyków (Clean Energy for All Europeans legislative proposals), Warszawa 2016.
- [8] The Union of the Electricity Industry - Eurelectric, „Presentation on Impact assessment of a 550 Emission Performance Standard in capacity mechanisms”, 26 września 2017 r. [Online]. Available: http://www.eurelectric.org/media/340094/impact_assessment_of_an_eps_550_on_cm_by_compass-lexecon-2017-030-0623-01-e.pdf.
- [9] Kurtyka M., Wyzwania pakietu zimowego, "Rzeczpospolita" z 11 września 2017.
- [10] Polskie Sieci Elektroenergetyczne S.A., Podsumowanie stanowiska Polskich Sieci Elektroenergetycznych S.A. w sprawie propozycji modelu rynku energii elektrycznej, zawartej w pakiecie "Czysta Energia dla Wszystkich Europejczyków", 2017.
- [11] Zimmer J., Przyszła rola OSD w Pakiecie Zimowym, "Energia Elektryczna" 2017, tom 3.
- [12] Komisja Europejska, Projekt dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie efektywności energetycznej (Proposal for a directive of the European Parliament and of the Council on energy efficiency), Bruksela 2016.
- [13] Komisja Europejska, Projekt dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie promowania stosowania energii ze źródeł odnawialnych (Proposal for a directive of the European Parliament and of the Council on the promotion of the use of energy from renewable sources), Bruksela 2016.
- [14] Prisecaru P., Calanter P., „Governance of Renewable Energies in the EU”, "Global Economic Observer" 2017, tom 5, pp. 31-38.
- [15] Komisja Europejska, Projekt rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie zarządzania unią energetyczną (Proposal for a regulation of the European Parliament and of the Council on the Governance of the Energy Union), Bruksela 2016.
- [16] Komisja Europejska, Projekt rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady ustanawiające ACER (Proposal for a regulation of the European Parliament and of the Council establishing a European Union ACER), Bruksela 2016.
- [17] European Network of Transmission System Operators for Electricity, „Key recommendations on the Clean Energy Package for All Europeans”, [Online]. Available: <https://www.entsoe.eu/publications/position-papers/position-papers-archive/Pages/Position-Papers/Clean-Energy-Package-response.aspx>.
- [18] Ringel M., Knodt M., The governance of the European Energy Union: Efficiency, effectiveness and acceptance of the Winter Package 2016, "Energy Policy" 2018, tom 112, p. 209.

XX

**SYMPOZJUM
INFORMACYJNO-
SZKOLENIOWE**

DIAGNOSTYKA I REMONTY URZĄDZEŃ CIEPLNO- MECHANICZNYCH ELEKTROWNI

Katowice, Courtyard by Marriott Katowice City Center,
3-5 października 2018 r.

Elastyczne bloki energetyczne na Rynku Mocy

www.symposium.pronovum.pl